

GLUPIE (95) *av*

[Cf GLUPI *N sg n*].

e jasne.

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI (jeden z tych samych przykładów) – XVIII w.

*Niemądrze, nierozumnie, nierozsądnie, niewłaściwie, źle; w sposób prostacki, ignorancki; stolide, stulte Mącz, Calep, Cn; insipienter, insulse Calep, Cn; dementer, inscinter, inscite, turpiter Mącz; inconciliate, inconsulte Calep; fatue, incallide, insensate Cn (95) : Odłtąp precz Wąłálki capie/ Ocz mię pytałz tako głupie. BierEz B2, M3, N3, O4, Q2, R4v; KromRozm I N4; mądry człowiek głupie łobie pocznie/ cnotliwy niedobrze połtąpy/ iako włyżcy by nálepłzy maia fwé oblędliwości MurzNT 61; GliczKsiąż M5; Leop 2.Reg 24/10; BibRadz *3v, Gen 31/28, 2.Reg 24/10, I 273v, Prov 15/2 (8); OrzRozm H4v, S4v; BielKron 67; GrzegRóżn D; Turpiter se dedit, Sromotnie/ głupie á nietráfnie łobie począł. Mącz 91d, 195c, 368a, 372d [2 r.], 420a; SarnUzn F7v; bo człowiek kiedy zbytnie miłue/ síłá mu fie kroć threfi/ bárzo głupie począc łobie. GórnDworz Dd, I3v, Aa3v; HistLan D2, D4, F2; KuczbKat 155; Nalepłza ípráwá kto ia głupie rządzi/ Muśi znikczemnieć RejZwierc 214v, 214v; WujJud 163v; BudBib 2.Par 16/9, Eccli 3/21; CzechRozm 103v, 130; PaprPan Ff3; Zmowá oná z Páwłem ś. ná ktorey fię głupie ładzą/ tylo ná čás trwáć miáła SkarJedn 95, 13; SkarŻyw 46, 112, 143; Xiądz z dziála vderzył/ Náłyzych chybił/ fwych pobił/ iż głupie wymierzył. StrykKron 537; CzechEp 344; KochFr 31; Tákże głupie y zdroźnie Kálwinus piłze ReszPrz 82; BielSjem 21; GórnRozm K4; PaprUp H3v; Calep 312a, 543b, 547a, 573a, 1008b, 1012b; GórnTroas 47; A gdym ták zfráłowány/ Zywoť moy nie był/ głupie dokonány. GrabowSet K2; RybGęśli B3; WujNT 699, 869; PowodPr 61; CzahTr C4; KlonWor 8, 43, 54; A gdy mu ktoś rádźił głupie íprzyiáźliwy [!]/ Aby iáko drudzy zbiegł z chwile złośliwey/ Rzekł SzarzRyt C2.*

W charakterystycznych połączeniach: głupie badać się, biegać, chlubić się, ciągnąć, dumać, gniewać, kierować, łowić, mni(e)mać (2), mówić (12), narzekać, obchodzić się, obiecać, pisać (2), pleść, począc (sobie) (poczynać) (12), postąpić sobie (postępować) (3), przyjąć, przyrzec, przyść, przywoździć (2), pytać, radować się, radzić, rozmyślić się, rządzić, sadzić się, strawić czas, śmiać się, tracić, (u)czynić (13), udzialać, ukazać się, unosić się, wozić się, wracać się, wstydzić się, wymierzyć, wyrzucać, zmyślać (zmyślić) (2), żyć; głupie dokonany, nastrojony, pisany, przyobleczony.

Szeregi: »głupie i niegrzecznie« (1): Skąd iáłna rzecz że to/ y podobne piłmá/ głupie y niegrzecznie odłzczepieńcy kieruią/ chcąc pokázáć że łámá wiárá dofyć iełt człowiekowi ku włpráwiedliwieniu. WujNT 143.

»głupie, (a) nie(o)bacznie« [szyk 5 : 1] (6): Ale then zwyczaj nye obáczna á yákoby głupya łwawola nyema nie myełcá wtem áby kto myáł gi chwálić/ y owłłfem głupie/ nyeobácznye/ nye dobrze fie ná tho rozmyłliwłłfy tho czyni káždy ocyc. GliczKsiąż K4; Mącz 216c, 372d, 423d; WujNT 570, 699.

»głupie i nieopatrznie« (2): Lecź to włyżtko głupie bárzo y nieopátrznie czynili/ gdy y nas y inłżych włyżtkich zá iedno krześciány poczytáli CzechRozm 67v, 218v.

»nierozmyslnie, głupie« [szyk 2 : 1] (3): Calep 522a, b; głupie mówić, nierozmyslnie czynić, Oboie to Pángraczy w pożyćiu ízkodliwe. CiekPotr 37.

»głupie i niesłusznie« (1): A przetoź głupie y niełufźnie fię wracáią do niego. WujNT Gal 4 arg.

»głupie i sprośnie« [szyk 2 : 1] (3): *CzechRozm* 123, 222v; iż pan náš Iezus Chrístus ieft nie tylko człowiekiem [...] prawdziwym/ ále teź Bogiem nie pożyczánym tego niewiem ktoby tak kiedy fprośnie y głupie mowić miał, procz tey X. K. powieści *CzechEp* 224.

»zle a (i) głupie« (5): *GórnDworz* B; *HistLan* F3v; *RejPosWstaw* [110³]; *CzechRozm* 150; Vchoway mię tego Boże/ abych ia to com zle y głupie obiecał z więtżym grzechem wykonać miał. *SkarJedn* 137.

»głupie i złośliwie« (1): Y táki pocznie fię brzydźić grzechámi temi/ ktorými P. Bogá obrażał/ y do prawey pokuty przytąpi/ w ktorey żáłowác będącie/ iż kiedy P. Bogá tak głupie y złośliwie gniewał *SkarKaz* 348b.

Synonimy: *bezwdzięcznie, błazeńsko, niebacznie, niemądrze, nieobacznie, nieopatrznie, nierozmyślnie, niesłusznie, nietrafnie, niewiadomie, sprośnie, sromotnie, szalenie.*

Cf **NIEGLUPIE**

MM